

บัญญัติภาษา : ภาษาไทยน่ารู้

ตอน

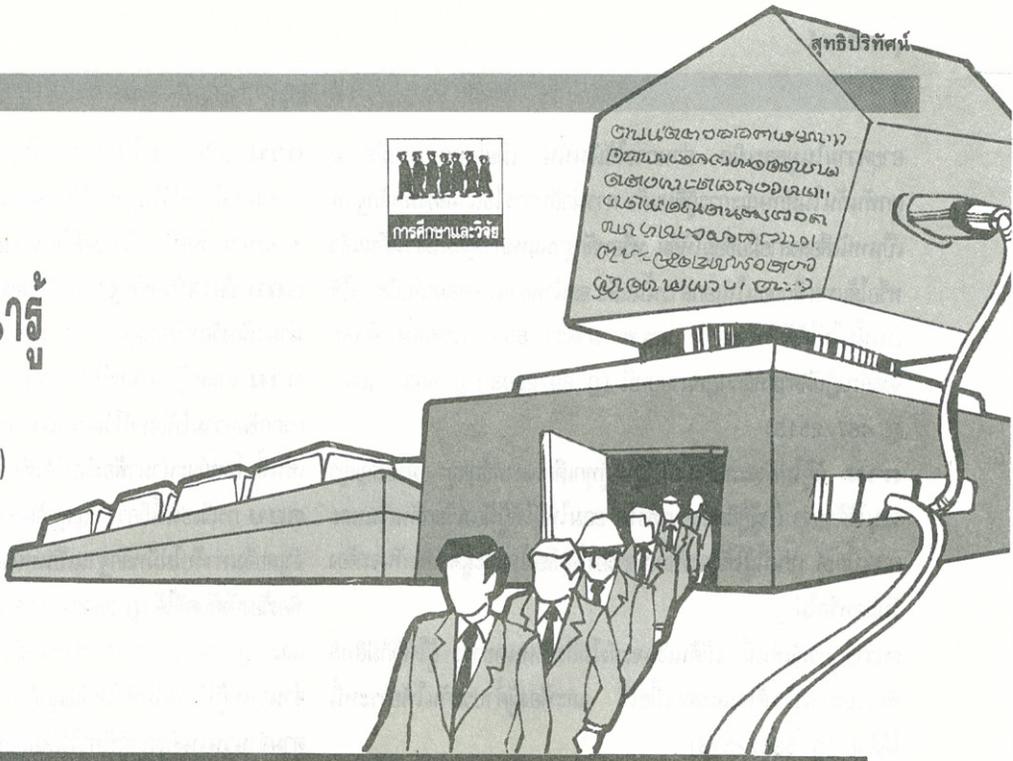
การใช้ไม่ยืม (๑)

บทนำ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๒๕) (๒๖) (๒๗) (๒๘) (๒๙) (๓๐) (๓๑) (๓๒) (๓๓) (๓๔) (๓๕) (๓๖) (๓๗) (๓๘) (๓๙) (๔๐) (๔๑) (๔๒) (๔๓) (๔๔) (๔๕) (๔๖) (๔๗) (๔๘) (๔๙) (๕๐) (๕๑) (๕๒) (๕๓) (๕๔) (๕๕) (๕๖) (๕๗) (๕๘) (๕๙) (๖๐) (๖๑) (๖๒) (๖๓) (๖๔) (๖๕) (๖๖) (๖๗) (๖๘) (๖๙) (๗๐) (๗๑) (๗๒) (๗๓) (๗๔) (๗๕) (๗๖) (๗๗) (๗๘) (๗๙) (๘๐) (๘๑) (๘๒) (๘๓) (๘๔) (๘๕) (๘๖) (๘๗) (๘๘) (๘๙) (๙๐) (๙๑) (๙๒) (๙๓) (๙๔) (๙๕) (๙๖) (๙๗) (๙๘) (๙๙) (๑๐๐)

*วิศรุต สุวรรณวิเวก

ภ

ษาไทยเป็นภาษาของชาติ การที่คนไทยมีภาษาไทยของเราใช้เองนั้น ย่อมเป็นการแสดงโดยแจ้งชัดถึงความ เป็นเอกราชของชาติเรา เรามีภาษาไทยใช้ในการติดต่อสื่อสาร ใช้ในราชการ ใช้ในการพูดการเขียน มีวรรณกรรมต่าง ๆ เป็น ภาษาของเราเอง แต่การใช้ภาษาไทยของคนไทยในปัจจุบันนี้ อยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์พระประมุขของชาติก็ทรงมีความเป็นห่วงถึง ดังที่ได้เคยมีพระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2502 ตอนหนึ่งว่า-----

“ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำของจะพุ่มเพี้ยงไม่ตรงกับความหมายที่แท้จริงอยู่เนื่อง ๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้ไป ภาษาของเราที่มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกที่มีค่าตกทอดมาถึงเราทุกคน จึงมีหน้าที่ต้องรักษาไว้”

“ภาษาไทยน่ารู้” จึงเกิดขึ้นในฉบับนี้เป็นฉบับแรก และจะมีเป็นประจำทุกฉบับ เพื่อเป็นสนามให้ท่านผู้สนใจได้รู้ และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ในฐานะที่เป็นคนไทยและต้องใช้ภาษาไทย

การใช้ไม่ยมก (๑)

ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด เพราะฉะนั้นจำนวนคำที่มีในภาษา จึงมีน้อย ไม่พอกับการสื่อสารความคิด ความเข้าใจความรู้สึกได้พอเพียง เราจึงมีวิธีสร้างคำให้ใช้ได้เพียงพอ วิธีหนึ่งคือการซ้ำคำโดยใช้ไม่ยมก ซึ่งเมื่อใช้แล้วก็ได้ความหมายต่าง ๆ กัน เพื่อให้เพียงพอกับการสื่อสารความคิดความเข้าใจ ความรู้สึกได้กว้างออกไป คำที่ใช้ยวมกนี้เรียกว่าคำซ้ำ ได้แก่

1. ซ้ำเพื่อบอกพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ กำลังเรียนหนังสือ เขาอยู่ต่างประเทศเป็นเดือน ๆ, เขารวยเป็นล้าน ๆ
2. ซ้ำเพื่อแยกจำนวน เช่น เขียนเป็นเรื่อง ๆ
3. ซ้ำเพื่อบอกความเป็นคำสั่ง เช่น ริ่งเร็ว ๆ เข้า, เดินช้า ๆ หน่อย
4. ซ้ำเพื่อบอกปัจจุบันกาลที่กำลังทำค้างอยู่ เช่น นั่ง ๆ อยู่ก็เป็นลมไป
5. ซ้ำแล้วเพิ่มน้ำหนักของคำขึ้น เช่น เดือนเท่าไร ๆ ก็ไม่ฟัง
6. ซ้ำแล้วลดน้ำหนักของคำเดิม เช่น อะไรเขี้ยว ๆ อยู่ในนั้น (หมายความว่ามึลึกลับเขี้ยว ๆ ไม่ใช่เขี้ยวมาก)
7. ซ้ำแล้วความหมายไม่แน่นอน เช่น เขาอยู่แถว ๆ บางรัก
8. ซ้ำแล้วความหมายคงเดิม เช่น เธอสวยน่ารักเหมือนนวยรู้นั้ ๆ ๆ ไป
9. ซ้ำแล้วความหมายกว้างออกไป เช่น ดี ๆ ชั่ว ๆ เขาก็เป็นลูกเรา (ดี ๆ ชั่ว ๆ หมายความว่า ถึงอย่างไร)
10. ซ้ำแล้วเกิดความหมายสลับกันไป เช่น เมื่อคืนนี้ลูกหลับ ๆ ตื่น ๆ ตลอดคืน (คือหลับกับตื่นสลับกันไป)

การใช้ไม่ยมก ไม่นิยมใช้ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. ในการแต่งคำประพันธ์ เช่น “ใครใครในโลกล้วน นับถือ” ไม่เขียนเป็น “ใคร ๆ ในโลก ล้วนนับถือ”

2. ในประโยคที่มีคำต่างชนิดกัน เช่น “นายมาหาเธอ” ไม่เขียนเป็น “นายมา ๆ หาเธอ” เพราะ “มา” คำแรกเป็นคำนาม ส่วน “มา” คำที่สองเป็นคำกริยา “แหวนวงนี้เป็นของของฉัน” ไม่เขียนเป็น “แหวนวงนี้เป็นของ ๆ ฉัน” เพราะ “ของ” คำแรกเป็นคำนาม ส่วน “ของ” คำที่สองเป็นคำบุพบท
3. ในคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น “นานา” ไม่เขียนเป็น “นา ๆ” เพราะเป็นคำภาษาบาลีสันสกฤตซึ่งเป็นศัพท์เดียวกันแยกกันไม่ได้ ยมก แปลว่า คู่ หรือทั้งสอง นอกจากใช้สำหรับซ้ำคำแล้ว ยังใช้ซ้ำลี หรือซ้ำประโยคได้ด้วย เช่น

ซ้ำคำ	เร็ว ๆ (เร็วเร็ว)
ซ้ำลี	เรื่องหนึ่ง ๆ (เรื่องหนึ่งเรื่องหนึ่ง)
ซ้ำประโยค	พอมมาแล้ว ๆ (พอมมาแล้วพอมมาแล้ว)

 การอ่านยวมก ต้องสังเกตให้แน่ชัดว่า ยมกที่ซ้ำกัน ซ้ำคำ ซ้ำลี หรือซ้ำประโยค เช่น

น้ำกระเพื่อม ๆ	อ่านว่า	น้ำกระเพื่อมกระเพื่อม
กว้างออกไป ๆ	อ่านว่า	กว้างออกไปกว้างออกไป
เธอมีชีวิตอยู่ไปวันหนึ่ง ๆ	อ่านว่า	เธอมีชีวิตอยู่ไปวันหนึ่งวันหนึ่ง
แม่คำมาแล้ว ๆ	อ่านว่า	แม่คำมาแล้วแม่คำมาแล้ว
เรื่องการอ่าน ยมกนี้	บางทีต้องสัมพันธ์กับความด้วย เช่น	

“ใช่เป็นเดือน ๆ” ถ้าอ่านว่า **“ใช่เป็นเดือนเดือน”** ก็หมายความว่า ใช้ได้นานนับเวลาหลายเดือน หรืออาจจะหมายความว่า ใช้เป็นรายเดือนก็ได้ แต่ถ้าอ่านว่า **“ใช่เป็นเดือนเป็นเดือน”** มีความหมายว่า ใช้ได้พอแต่ละเดือนเท่านั้น ■□